Donderdag, 10 maart 2022

P9_TA(2022)0069

Instelling van een Bijzondere Commissie COVID-19-pandemie: geleerde lessen en aanbevelingen voor de toekomst

Besluit van het Europees Parlement van 10 maart 2022 over de instelling van een Bijzondere Commissie COVID-19-pandemie: geleerde lessen en aanbevelingen voor de toekomst, haar bevoegdheden, aantal leden en ambtstermijn (2022/2584(RSO))

(2022/C 347/27)

Het Europees Parlement,

— gezien het voorstel van de Conferentie van voorzitters,

— gezien zijn resolutie van 17 april 2020 over gecoördineerde EU-maatregelen om de COVID-19-pandemie en de gevolgen ervan te bestrijden ([1]),

— gezien zijn resolutie van 19 juni 2020 over de situatie in het Schengengebied als gevolg van de COVID-19-pandemie ([2]),

— gezien zijn resolutie van 19 juni 2020 over Europese bescherming van grensoverschrijdende en seizoenarbeiders in het kader van de COVID-19-crisis ([3]),

— gezien zijn resolutie van 10 juli 2020 over de EU-strategie voor volksgezondheid na COVID-19 ([4]),

— gezien zijn resolutie van 17 september 2020 over COVID-19: EU-coördinatie van gezondheidsbeoordelingen en risico-indeling en de gevolgen voor Schengen en de interne markt ([5]),

— gezien zijn resolutie van 13 november 2020 over de impact van de COVID-19-maatregelen op de democratie, de rechtsstaat en de grondrechten ([6]),

— gezien zijn resolutie van 10 juni 2021 over de omgang met de uitdaging van de wereldwijde COVID-19-pandemie: gevolgen van een opschorting van de TRIPS-overeenkomst van de WTO voor COVID-19-vaccins en de behandeling, uitrusting en productiecapaciteit in ontwikkelingslanden ([7]),

— gezien zijn resolutie van 21 oktober 2021 over EU-transparantie in de ontwikkeling, aankoop en distributie van COVID-19-vaccins ([8]),

— gezien de reeks voorstellen van de Commissie over de Europese gezondheidsunie van 11 november 2020 en haar voorstel voor een verordening inzake ernstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid (COM(2020)0727) ,

— gezien artikel 207 van zijn Reglement,

A. overwegende dat de verspreiding van COVID-19 tragischerwijze de levens van miljoenen mensen in Europa en de wereld heeft gekost, onherstelbare schade heeft veroorzaakt en meer dan een miljard mensen aan huis heeft gekluisterd;

B. overwegende dat er op EU-niveau veel maatregelen zijn genomen, onder meer via de vaccinstrategie van de EU en de coördinatie van een gemeenschappelijke Europese respons;

([1]) PB C 316 van 6.8.2021, blz. 2.
([2]) PB C 362 van 8.9.2021, blz. 77.
([3]) PB C 362 van 8.9.2021, blz. 82.
([4]) PB C 371 van 15.9.2021, blz. 102.
([5]) PB C 385 van 22.9.2021, blz. 159.
([6]) PB C 415 van 13.10.2021, blz. 36.
([7]) PB C 67 van 8.2.2022, blz. 64.
([8]) Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0435.

C. overwegende dat Team Europa een van de grootste bijdragen levert aan Covax, het wereldwijde initiatief voor eerlijke en billijke toegang tot COVID-19-vaccins;

D. overwegende dat, gezien de aanzienlijke financiering om de gevolgen van de COVID-19-pandemie aan te pakken, transparantie en verantwoordingsplicht inzake overheidsuitgaven belangrijk zijn;

E. overwegende dat COVID-19 vrouwen, jongeren, personen met een handicap en kwetsbare groepen onevenredig zwaar heeft getroffen en de wereldwijde ongelijkheid heeft vergroot;

1. besluit een Bijzondere Commissie "COVID-19-pandemie: geleerde lessen en aanbevelingen voor de toekomst" in te stellen, die tot taak heeft na te gaan hoe de Europese respons op de pandemie en de geleerde lessen kunnen bijdragen tot toekomstige maatregelen op de volgende terreinen:

Gezondheid

(a) de respons van de EU, haar instellingen en agentschappen op de pandemie, voortbouwend op het pakket "Europese gezondheidsunie" om de crisispreventie, paraatheid en respons van de EU op grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid te versterken;

(b) de mate van coördinatie en solidariteit tussen de lidstaten en de paraatheid van de zorgstelsels om de pandemie en toekomstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid het hoofd te bieden;

(c) de gezondheidseffecten van de pandemie, onder meer op de continuïteit van de gezondheidszorg en de preventie, screening, diagnose, behandeling en monitoring van niet-overdraagbare ziekten, geestelijke gezondheid, "long COVID" en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten;

(d) de gevolgen voor de zorgverlening van personeelstekorten en de beschikbaarheid van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen, met inbegrip van beschermingsmiddelen, en de gevolgen van de pandemie voor zorgdiensten, bewoners van zorginstellingen, werknemers, mantelzorgers en de personen die van hen afhankelijk zijn;

(e) de gevolgen van de pandemie voor de opkomst van digitale gezondheid, telegeneeskunde en teleconsulten, monitoring op afstand, verbonden apparaten, digitale gezondheidsplatforms en gezondheidsapps;

(f) de COVID-19-vaccinstrategie van de EU en de manier waarop deze de levering van veilige en doeltreffende vaccins heeft kunnen waarborgen, met inbegrip van de onderhandelingen over aankoopovereenkomsten en gezamenlijke aankoopovereenkomsten, de transparantie en handhaving van contracten en licentieovereenkomsten, en de productie, opslag en distributie van vaccins, alsook de kwestie van de wettelijke aansprakelijkheid en de rol van de farmaceutische industrie bij bovengenoemde elementen evenals bij technologieoverdracht, aspecten van octrooibescherming en transparantie bij lobbyactiviteiten;

(g) samenwerking op het gebied van wetenschappelijk onderbouwde en gecoördineerde maatregelen voor risicobeheersing, met inbegrip van het adviespanel voor COVID-19;

(h) de rol en het mandaat van de Europese Autoriteit voor paraatheid en respons inzake noodsituaties op gezondheidsgebied (HERA), het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA) en het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC), en de EU-strategie voor COVID-19-geneesmiddelen bij de ontwikkeling van toegankelijke en betaalbare producten;

(i) terughoudendheid ten aanzien van vaccins en de verspreiding van onjuiste informatie bij de bestrijding van de pandemie en aanvullende EU-maatregelen om deze verschijnselen in de toekomst aan te pakken;

(j) het verband tussen diergezondheid en menselijke gezondheid, vooral met betrekking tot zoönotische ziekten, volgens de "één gezondheid"-benadering;

Een gecoördineerde aanpak met eerbiediging van de democratie en de grondrechten

(k) de noodzaak en evenredigheid van grenssluitingen van de lidstaten en andere beperkingen op het vrije verkeer van personen en de interne markt, en de wijze waarop onnodige beperkingen in de toekomst kunnen worden vermeden, onder meer door de ontwikkeling van een gezamenlijke aanpak van reismaatregelen;

(l) de gevolgen voor de individuele en grondrechten van kwetsbare groepen en voor de ongelijkheid in het algemeen;

(m) de verschillende benaderingen van de ontwikkeling en inzet van technologische instrumenten in de strijd tegen COVID-19, zoals apps voor contacttracering en het digitale EU-COVID-certificaat;

(n) het gebruik van verschillende gegevensreeksen door de lidstaten en de lering die kan worden getrokken uit het gebruik van dezelfde gegevens en criteria, met name de rol van de door het ECDC verstrekte gegevensreeksen;

(o) democratisch toezicht op de respons op de pandemie, met inbegrip van de betrokkenheid van het Europees Parlement en de nationale parlementen bij de besluitvorming en transparantie, waarbij rekening wordt gehouden met de werkzaamheden van de Contactgroep COVID-19;

Maatschappelijke en economische effecten

(p) de gevolgen van de pandemie voor de organisatie van werk, telewerken en de toekomst van werk, voor armoede, ongelijkheid en sociale uitsluiting, en voor de socialebeschermingsstelsels;

(q) oplossingen om belemmeringen bij het gebruik van digitale technologieën weg te nemen en om de mogelijkheden voor bij- en omscholing van werknemers te vergroten;

(r) het effect op gendergelijkheid, onder meer op personen die het risico lopen op gendergerelateerd en huiselijk geweld, en de aandacht die wordt besteed aan de integratie van het genderperspectief in de beheersing van de crisis en bij de respons op toekomstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid;

(s) de gevolgen van de pandemie voor onderwijs en opleiding en voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren;

(t) maatregelen om de strategische autonomie van de EU op gezondheidsgebied en de veerkracht van toeleveringsketens te waarborgen, onder meer voor kritieke farmaceutische en medische producten en andere essentiële goederen, en om het onderzoeksbeleid van de EU op het vlak van gezondheid te ondersteunen en aan te passen als belangrijk onderdeel van een krachtig industriebeleid van de EU en zodoende de huidige crisis aan te pakken en te voorkomen dat deze opnieuw de kop opsteekt;

(u) de gevolgen voor de sectoren die het zwaarst door de pandemie getroffen zijn, zoals cultuur, horeca, toerisme en vervoer, en de noodzaak van een snelle en toereikende EU-respons;

De EU en de wereld

(v) de rol van de EU bij het beheer en de coördinatie tussen de lidstaten van de internationale aspecten van de pandemie, onder meer in het kader van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), de Wereldhandelsorganisatie (WTO) en andere multilaterale initiatieven zoals Covax, en een mogelijk internationaal pandemieverdrag, een herziening van de Internationale Gezondheidsregeling (IHR) en de noodzaak van een geharmoniseerde aanpak van reizigers naar de EU uit derde landen;

(w) de aanpak van vaccindiplomatie en de mate waarin deze bijdraagt tot mondiale solidariteit, universele en billijke toegang tot essentiële medische producten en vaccins, en het idee dat "niemand veilig is totdat iedereen veilig is";

(x) de rol van de EU en haar lidstaten bij de aanpak van de ontoereikende levering van en de onbillijke toegang tot COVID-19-vaccins en medische producten wereldwijd, door de betaalbaarheid en beschikbaarheid ervan, knelpunten in de toeleveringsketen, handelsgerelateerde belemmeringen en infrastructuur aan te pakken, de transparantie van de toeleveringsketen te waarborgen en expertise en technische knowhow te verstrekken;

2. benadrukt dat de aanbevelingen van de bijzondere commissie moeten worden opgevolgd door de vaste commissies van het Parlement;

3. besluit dat de bevoegdheden, het personeel en de beschikbare middelen van de vaste commissies van het Parlement die bevoegd zijn voor kwesties in verband met de goedkeuring, monitoring en tenuitvoerlegging van wetgeving van de Unie die binnen de bevoegdheidsterreinen van de bijzondere commissie valt, onveranderd blijven; benadrukt dat er moet worden gezorgd voor een goede samenwerking en informatiestroom tussen de bijzondere commissie en de bevoegde vaste commissies;

4. besluit dat, wanneer de werkzaamheden van de bijzondere commissie de behandeling omvat van feiten met een vertrouwelijk karakter, getuigenissen die betrekking hebben op persoonsgegevens of gedachtewisselingen dan wel hoorzittingen met overheden en instanties over vertrouwelijke informatie, haar vergaderingen plaatshebben met gesloten deuren; besluit voorts dat getuigen en deskundigen het recht hebben een verklaring af te leggen of te getuigen met gesloten deuren;

5. besluit dat de agenda's, de lijst van de personen die zijn uitgenodigd voor openbare vergaderingen, de lijst van de personen die deze vergaderingen bijwonen en de notulen van deze vergaderingen openbaar worden gemaakt;

6. besluit dat de door de bijzondere commissie ontvangen vertrouwelijke documenten worden beoordeeld volgens de procedure van artikel 221 van zijn Reglement; besluit daarnaast dat deze informatie uitsluitend wordt gebruikt voor het opstellen van het eindverslag van de bijzondere commissie;

7. besluit dat de bijzondere commissie 38 leden zal tellen;

8. besluit dat de ambtstermijn van de bijzondere commissie twaalf maanden zal bedragen, waarna zij het Parlement een verslag voorlegt met, in voorkomend geval, aanbevelingen voor te nemen maatregelen of initiatieven.